

Jaarrekening 2022

inclusief

Bestuursverslag

Korzo

INHOUDSOPGAVE

	Inhoud	1
1.	Bericht van het bestuur en de Raad van Toezicht	
1.1	Bestuursverslag	2
2.	Jaarrekening	
2.1	Balans	12
2.2	Exploitatierkening	13
2.3	Algemene toelichting	14
2.4	Toelichting op de balans	16
2.5	Toelichting op de exploitatierkening	21
2.6	Exploitatierkening - model OCW	25

Bestuursverslag 2022

Jaar van verbinding

We startten dit jaar met een dicht theater (vanwege COVID-19), maar konden begin februari — onder voorwaarden – gelukkig weer open. Holland Dance Festival trapte bij ons het nieuwe en spannende jaar af. We raakten in de loop van het jaar weer in de vertrouwde routine en startten vol overgave met een mooi, inspirerend programma van eigen makers en inkomende producties. We gingen ondertussen ook weer op tournee. Net als alle theaters was het ook voor Korzo spannend of het publiek na de pandemie weer terug zou komen.

We merkten dat we aanvankelijk geduchte concurrentie kregen, niet alleen van collega-instellingen of bijvoorbeeld de horeca, maar ook doordat potentiële bezoekers nog angst voelden voor COVID of prioriteit legden bij familie- en vriendenbezoek. Het bleek tot en met na de zomer lastig voldoende publiek in de zaal te krijgen.

De inval en oorlog in Oekraïne en de daardoor stijgende energiekosten hadden niet alleen effect op het gebouw en de organisatie van Korzo, maar ook op het personeel, de makers en bezoekers. En dat effect is er nog steeds. We maken ons grote zorgen over onze stad, de wereld, het klimaat en de steeds groter wordende tweedeling in de samenleving. Als Korzo houden we vast aan de door ons dit jaar vastgestelde kernwaarden — open, verbinden, eigen(heid) — en voelen we de noodzaak makers te blijven begeleiden, kunst te blijven presenteren en het gesprek te blijven voeren over hoe wij onze samenleving zien en hoe we die met elkaar willen vormgeven.

Kunst motiveert en verrast ons, kunst stelt ons in staat om ons met anderen te verbinden. En zo heeft kunst de eigenschap om steeds opnieuw van betekenis te zijn in ons leven. Ondanks de gevoelde onmacht, maar met de gedrevenheid om de elementaire waarde van kunst en cultuur te blijven delen, is Korzo dit jaar de plek geweest om elkaar te ontmoeten, mooie voorstellingen te zien, inspirerende gesprekken te voeren en vooral naar elkaar toe te bewegen.

In de bijlagen van dit bestuursverslag wordt ingegaan op de activiteiten en de ontwikkelingen van de makers in ons makershuis. Voor een uitgebreide weergave van onze programmering en de activiteiten in het kader van (interactie met) publiek, verwijzen we naar het jaarverslag 2022.

Activiteiten (Den Haag)

Het programma van Korzo werd samengesteld door een programmteam. Zij werkten samen en toetsten ideeën bij elkaar, bij makers, het publiek en de community managers. Onder leiding van de algemeen directeur – tevens hoofd makershuis – en in samenwerking met de afdelingen educatie, marketing en productie stelden zij voor het jaar 2022 een verrassend en soms schurend programma samen.

Met het vertrek van Joëlle Raus (als contextprogrammeur) en Daphne van Iperen (programmeur fysiek theater en circus) viel er dit jaar een gat in het programmteam. In maart 2022 werd daarom Nitchka Wefers Bettink aangenomen als nieuwe contextprogrammeur en in november werd Mirjam Zwanenburg aangesteld als programmeur Cirque Mania. Op 1 december werd Nitchka programmacoördinator en kreeg zij een meer coördinerende rol in het programmteam, waarvan Marc Maris (dansprogrammeur), Shane Burmania (muziekprogrammeur), Eva de Groot (educatie), Gemma Jelier (hoofd makershuis) en Mirjam Zwanenburg (Cirque Mania) deel uitmaken. De vacature voor een nieuwe programmeur fysiek theater wordt begin 2023 uitgezet.

Programmlijnen

De Programmlijnen die in 2021 door het programmteam ontwikkeld waren, bleven voor het publiek wat abstract. Op basis van de feedback werden de lijnen verder vorm gegeven en werd meer ingezet op labels, zoals “language no problem”. Het publiek werd zo geholpen bij het ontdekken en maken van keuzes in het programma.

Programmlijnen

Het programmteam werkt sinds 2021 aan de hand van geformuleerde parameters. In 2022 werden de parameters met het nieuwe team opnieuw vastgesteld en gebruikt bij het ontwikkelen van programma. Door deze begrippen als leidraad te gebruiken bij het samenstellen van het totale programma kunnen programmeurs een transparant gesprek voeren met makers én ook elkaar onderling bevragen over keuzes. Tevens helpt dit in het balanceren van de afzonderlijke disciplines in het totale Korzo programma en positionering van Korzo ten opzichte van andere instellingen én beeldvorming voor publiek.

Publiek

In 2022 openden de theaters weer en konden makers weer werk presenteren en hun publiek ontmoeten. Dat bleek geen vanzelfsprekendheid. Niet alleen omdat het publiek niet als vanzelf terugkwam naar het theater, maar ook omdat het lastig was personeel te vinden voor openstaande vacatures. In 2022 bereikte Korzo 34.620 bezoeken, waarvan 16.668 bezoeken aan de theaterzaal en studio van Korzo en 17.952 bezoeken aan de verschillende Korzo activiteiten in Den Haag, Nederland en buitenland. Ook was er — tijdens het India Dans Festival — een online programma dat gedeeltelijk gratis bekeken kon worden.

Op het gebied van het bereiken van publiek, lag de focus dit jaar op digitalisering, onder andere door het verder uitwerken en verbeteren van de Korzo website en de bekende kanalen met een bestaand publiek (Youtube/Vimeo) voor video-content. Daarbij werden stappen gezet met Instagram en werd publiek — naast het India Dans Festival — digitaal bereikt via de virtual residencies van de Nederlandse Dansdagen.

Dit jaar werd tegelijkertijd meer ingezet op publiek de ontwikkelingen van de makers van dichtbij mee te laten maken. Dat gebeurde via het posten van online video's die inzicht gaven in het maakproces, open studio's en fysieke en online presentaties.

Interactie met publiek (educatie & context)

De gemeente heeft met ingang van 2021 een korting van 1,5% doorgevoerd op de structurele subsidie. Bij de herijking van het educatiebeleid, wordt deze 1,5% korting meegenomen. Om aan ons meerjarenbeleidsplan 2021 — 2024 invulling te kunnen geven, hebben wij daarom bezwaar gemaakt tegen het raadsbesluit om de korting door te voeren. Het bezwaar is niet ontvankelijk verklaard, waartegen beroep is ingesteld bij de rechtbank. De rechtbank moet nog een uitspraak doen.

Korzo kende al jaren een breed en uitgebreid educatieprogramma, maar na vijftien jaar was er de behoefte dit programma en de verschillende activiteiten tegen het licht te houden en hiermee een integrale werking van programmeren, produceren, talentontwikkeling en educatie te bevorderen. In het voorjaar van 2022 werd een aantal ronde tafel bijeenkomsten georganiseerd met leden van het programmateam van Korzo, docenten, makers en externe professionals om een vervolg te geven aan de interne gesprekken uit 2021. In 2022 werd ondertussen gestart met een aantal pilots.

Seizoen 2022/2023 startte met de nieuwe naam voor actieve deelname "Get Moving". Onder "Get Moving" vallen verschillende activiteiten waarbij jongeren en volwassenen letterlijk de ruimte krijgen om te bewegen, zoals open lessen, interdisciplinaire en specifieke dans-trajecten voor jongeren of specifiek educatie- aanbod op scholen,

In maart startte Nitchka Wefers Bettink als de nieuwe contextprogrammeur, met als taak het verder verbreden en verdiepen van de context- en randprogrammering, het vergroten en verrijken van de dialoog met het publiek en de verbinding tussen Korzo en de maatschappij te versterken. Stirrr it up! was daar een mooi voorbeeld van. Daarnaast vonden nagesprekken en open studio's plaats.

PRODUCTIES (OCW)

Nieuwe producties + tournee

Korzo maakte in 2022 drie nieuwe producties, waarvan één onder de vleugels van Rizoom. Huismakers Astrid Boons, Fractal Collective en Genevieve Murphy (Rizoom) maakten nieuw werk, waarbij zowel de tournee van Astrid Boons (februari/maart 2022) als Fractal Collective (mei/juni 2022) nog in een onzekere corona periode plaatsvonden. Door positieve corona tests moest helaas een aantal speelbeurten worden afgezegd. Tegelijkertijd merkten we dat het publiek nog niet als vanzelf de weg naar het theater had teruggevonden. De productie van huismaker Michael Zandl "Sawdust Symphony" uit 2021 tourde dit jaar zoveel mogelijk heel Europa door.

Coproducties + tournee

De Korzo/NDT productie "OhBoy!" van Antonin Rioche ging in oktober in première en had daardoor een mooie tour met slechts één afzegging. Samen met NDT vond ook de coproductie Up&Coming plaats (juni) en Here We Live And Now (december). DANSLOKAAL 10 i.s.m. Conny Janssen Danst en Dansateliers ging in oktober in première met een volledige tour waarbij Zino Schat (Fractal Collective) de maker was die vanuit Korzo deelnam.

Onderzoek + presentaties in Korzo

Ook dit jaar hebben de makers ruimte gekregen en genomen voor verschillende vormen van onderzoek. Ook zijn dit jaar de residenties in verschillende formats gestart waarbij ook andere makers dan de huismakers ruimte, tijd en soms ook een budget kregen voor onderzoek en presentaties. De presentatie van een aantal onderzoeken vond in een studio (vaak besloten) of in de Korzo Studio (voor publiek) plaats.

Makersavonden

Met de start van De Kas in maart is hier een begin mee gemaakt. Dit keer ging het om een presentatie van werk van jonge makers, de volgende keer geven we maker Junadry Leocaria de opdracht twee avonden in te vullen.

Open call voor jong talent

Dit jaar konden we eindelijk starten met "Playground", de open call voor jong talent. "Playground" vond dit jaar twee keer plaats. Het programma werd samengesteld door een jury die minimaal bestond uit een programmeur van Korzo en twee externe makers. Voor elke editie meldde zich meer dan 30 'acts'. De behoefte is dus groot en Korzo wil ruimte blijven bieden aan dit programma en deze opzet.

India Dans Festival

Na twee online edities vond dit jaar het India Dans Festival zowel live als online plaats. Het festival is een biënnale maar omdat in 2020 alleen een online editie georganiseerd kon worden en budget van 2020 naar 2021 werd geschoven, leek het niet meer dan logisch dat in 2022 weer een editie zou plaatsvinden. Het festival maakt een duidelijke — digitale — ontwikkeling door die in 2024 een vervolg krijgt.

Toelichting op het resultaat en financieringsmix

De totale baten over bedroegen € 4.089.523,- Het jaar werd afgesloten met een positief exploitatie resultaat van €254.307,- waar een negatief resultaat van €229.896,- begroot was.

Achtergrond is dat in voorgaande jaren in afwijking van RJ 640 een verplichting werd opgenomen voor nog niet uitgevoerde producties. Aangezien de feitelijke verplichting pas in het volgend boekjaar ontstaat werd door het opnemen van deze verplichting niet voldaan aan RJ 640. In 2022 zijn de nog te maken kosten voor begrote producties uit de bestemming van het resultaat gehaald en via de bestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve producties.

Hiermee wordt het geld voor de nog uit te voeren producties gereserveerd in het eigen vermogen en worden de uiteindelijke bestedingen in een volgend boekjaar aan deze reserve, via de bestemming van het resultaat, onttrokken aan deze bestemmingsreserve. Hiermee wordt voldaan aan de regels van RJ 640. De vergelijkende cijfers 2021 zijn aan deze systematiek aangepast.

Op onderdelen zijn er relevante verschillen ten opzichte van de begroting. De eigen directe en indirecte inkomsten zijn fors gestegen ten opzichte van de (conservatieve) begroting, maar ook de steun uit Corona gelden was hoger dan verwacht. Met deze steun is net als in eerdere jaren het werk van talentvolle makers gesteund waardoor ook de activiteitenlasten, zowel personeel als materieel, aanzienlijk hoger waren dan begroot.

De materiële en personele beheerslasten liggen vrijwel exact op het begrote niveau, ondanks enkele langdurig zieken in 2022. Zowel de personeelslasten als de inkomsten vanuit de ziekteverzuimverzekering zijn hierdoor hoger dan begroot.

De energiekosten zijn in 2022 al flink gestegen van een 47K naar 71K. Door een gefixeerde gasprijs, maar een flexibel elektriciteitscontract (gekoppeld aan de gasprijs) zal deze post in 2023 waarschijnlijk nog verder stijgen.

Per 2022 is de overstap gemaakt naar het “Nieuwe Werken”, waarmee de kantoorindeling flexibeler wordt en de verschillende teams meer mengen op kantoor. Het werken is ook meer tijd- en plaatsafhankelijk gemaakt door de overstap naar Microsoft 365 en cloud based werken.

In de voorbije jaren waren er relatief hoge kosten in verband met negatieve rente. Daarvan lijkt het einde in zicht nu de rentestanden weer stijgen. Wel heeft de hoge inflatie een lange termijn effect op gestegen kosten van de producties maar ook van de CAO lonen. Een passende indexatie vanuit de subsidiënten is meer dan ooit noodzakelijk. In dat kader is het goed te melden dat het bezwaar tegen de generieke subsidieverlaging van 1,5% door de Gemeente Den Haag nog steeds loopt. Een uitspraak op dit bezwaar wordt in 2023 verwacht.

Een laatste zorg is de helaas niet langer toereikende bijdrage vanuit de Gemeente Den Haag voor het onderhoud aan het pand. De laatste verbouwing is ca 10 jaar geleden en steeds vaker wordt klein en groot onderhoud noodzakelijk. De bijdrage van 42K vanuit de Gemeente dekt inmiddels nog maar nét de gemiddelde jaarlijkse kosten aan planmatig onderhoud (zoals begroot in het MJOP).

Het jaarlijks contractueel onderhoud beslaat daarnaast inmiddels ruim 30K en zal door prijsstijgingen groeien naar 35 a 40K. Dit laatste bedrag komen we dus jaarlijks tekort op de noodzakelijk onderhoudsuitgaven. We pleiten voor een aanpassing van het onderhoudsbudget naar het benodigd niveau conform het MJOP. We denken dat de gemeente Den Haag hiermee ook zichzelf een plezier doet, aangezien het uitstellen van onderhoud de gemiddelde kosten op langere termijn alleen maar zal verhogen.

Bestemmingsreserves

In de jaarrekening is een helder overzicht opgenomen van alle onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves.

Risicoparagraaf

Per 2023 zal Korzo een formele risicoanalyse opstellen inclusief mitigerende maatregelen. Dat wil niet zeggen dat er geen zicht is op de belangrijkste risico's en de wijze van beheersing. Als belangrijkste risico's voor de continuïteit en het goed functioneren van Korzo als podium en makershuis zien wij:

- De tekortschietende bijdrage aan het onderhoud van het pand. Op meerdere manieren is het pand aan de Prinsestraat ons kapitaal en het uitstellen of te weinig kwalitatief onderhouden hiervan brengt op termijn zowel voor het maken als voor de podiumfunctie zorgen met zich mee. Maatregelen zijn zuinigheid en zorg en aandacht van alle medewerkers en gebruikers voor het pand en daarnaast de dringende oproep aan de gemeente om de onderhoudsbijdrage op peil te brengen (zie hierboven)
- Het risico van minder of niet terugkerend publiek naar de theaterzalen. Dit heeft zowel gevolgen voor de eigen inkomsten als voor de zichtbaarheid en carrièrekansen van de huismakers. Maatregelen zijn een niet aflatende inzet op marketing en branding van zowel de podiumfunctie als de makers. Daarnaast samenwerking met relevante partners binnen en buiten de stad Den Haag.
- Het risico van tegenvallende of wegvallende ondersteuning vanuit subsidiënten en fondsen. Maatregelen zijn enerzijds de algemene reserves en anderzijds en vooral het continu op hoog niveau bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van het ministerie van OCW en van de gemeente Den Haag alsmede het betrekken en betrokken houden van alle stakeholders.

Personeelsbeleid en goed werkgeverschap

Korzo als organisatie werkt met een kleine maar toegewijde vaste staf en een flexibele schil daarom heen. De arbeidsmarktsituatie is in 2022 aanzienlijk veranderd. Tijdens de pandemie is er onderhuids het één en ander veranderd, zo lijkt het. Doordat mensen thuis zaten, dachten ze na over hun huidige functie en hun wensen en ambities voor de toekomst. De afgelopen twee jaar was mede daardoor een relatief groot verloop in het personeelsbestand.

In maart 2022 startte het nieuwe Hoofd Marketing & Communicatie, die met een team startte waarin ook een aantal recent aangetreden medewerkers zat. Dit bood het Hoofd de kans met haar team opnieuw te kijken naar de rolverdeling en tegelijkertijd naar de strategie om publiek – na de pandemie – weer naar Korzo te trekken. Dit jaar is ook de afdeling Educatie met een nieuw Hoofd en medewerker aan de slag gegaan, startend vanuit een nieuw beleid. De zakelijk leider / programmeur theater & circus vertrok na tien jaar bij Korzo en werd na de zomer opgevolgd door een ad interim zakelijk leider. Eind 2022 is via het wervings- en selectiebureau “Colourful People” de werving voor een nieuwe vaste zakelijk leider gestart, die op 1 april 2023 start.

Hoewel de culturele sector dit jaar als werkgever niet altijd goed uit de verf kwam, werd Korzo dus nog steeds als aantrekkelijke werkgever ervaren en kwamen er snel nieuwe personeelsleden bij. Zo is, ondanks de druk op de arbeidsmarkt die vooral in de horeca werd ervaren, een sterk Front of House team gevormd. Dat team is met nieuw elan aan de slag is gegaan onder leiding van de Coördinator Hospitality & Events die eind 2021 begon. In de loop van 2022 zijn de teams weer opgebouwd en eind 2022 was de organisatie weer in stabielere vaarwater.

Veilige werkomgeving

In een jaar waarin een veilige werkomgeving prominent in de publieke aandacht kwam, was Korzo blij te beschikken over een interne en externe vertrouwenspersoon en goede protocollen en regelingen. Medewerkers worden hier regelmatig op attent gemaakt. Maar, dat is natuurlijk niet voldoende. Korzo moet ervoor zorgen dat de werkvloer veilig is en doet dat onder andere door de kernwaarden (open, verbinden, eigenheid) actief uit te dragen en bezoekers, partners, gasten, makers en elkaar aan te spreken op gewenst en ongewenst gedrag. We zetten stappen en open dat mensen de veiligheid voelen zich te melden als er iets speelt.

Fair practice Code/Fair Pay

Korzo betaalt conform de Cao Toneel en Dans wanneer het gaat om eigen producties, programma en personeel. Ook bij presentaties, nagesprekken en randprogramma worden de deelnemers betaald conform de Cao. We streven actief naar gelijke betaling bij gelijke prestaties. Ook sluiten we voor werknemers, stagiairs en vrijwilligers de benodigde verzekeringen af en streven we actief naar veilig en gezond werken. We volgen het NAPK beleidskader Veilig de Vloer op en werken aan een eigen gedragscode voor Korzo in 2023, omdat we denken dat een samen met medewerkers opgestelde code nog meer leeft en gedragen wordt.

Code Diversiteit en Inclusie

Door er actief op uit te gaan, wordt Korzo als vanzelfsprekend onderdeel van de veranderende stad en wereld. We spiegelen ons, bij het aannemen van personeel, docenten en makers bewust aan de samenstelling van het (jonge) publiek waarmee we werken. We verbinden ons aan diverse partners en investeren in community managers. Diversiteit of inclusie is voor ons geen thema, het is een voorwaarde om toekomstbestendig te kunnen opereren. We houden vast aan de Code Diversiteit en Inclusie en hebben daar dit jaar op eigen wijze zoveel mogelijk invulling aan gegeven. We zoeken daarbij steeds naar andere perspectieven en ruimte en tijd om het gesprek hierover aan te gaan. Dat doen we onder andere via de programma's die we aanbieden, de gesprekken die we aangaan met publiek en partners en via de werkgroep Inclusie die gevraagd en ongevraagd advies geeft en voorstellen doet richting de directie. Ook organisatie breed voerden we dit gesprek met elkaar – tijdens de personeelsbijeenkomsten – en de makers.

Governance Code Cultuur

De Directeur/Bestuurder functioneert met een Raad van Toezicht (RvT) waarmee een jaarlijks vergaderrooster met te behandelen punten is afgesproken. De Governance Code Cultuur staat daarbij bij de leden goed op het netvlies en is van waaruit stevast wordt gewerkt. Daarnaast is tijdens de vergadering waarin het jaarplan en de jaarbegroting 2023 werden behandeld, gesproken over de Fair Practice Code. De RvT kwam dit jaar vijf keer bijeen, waarvan één keer zonder Directeur/Bestuurder. In die vergadering besprak de RvT het eigen functioneren.

De RvT bestond dit jaar uit acht leden: Diebrichje Brands (voorzitter), Derrick Brown, Marja Molewijk, Erwin Nijse, Marinke van Riet, Noraly Soedito en Barbara Zwezerijnen. Nora Ledrhem was een jaar lang als ATANA-trainee verbonden aan de RvT. Dit ATANA-traineeship was door Binoq Atana – in samenwerking met de Gemeente Den Haag – opgezet.

Met het programma “Divers en Inclusief aan de Top” bood Binoq Atana culturele instellingen gedurende een jaar een leerplek aan binnen het Bestuur of Raad van Toezicht. Tegelijkertijd werd het zittende Bestuur of Raad van Toezicht getraind op inclusief leiderschap en werd gezamenlijk gewerkt aan concrete actiepunten voor de organisatie. Korzo was één van de acht Haagse cultuurinstellingen die deelnam aan dit programma ATANA Divers en Inclusief aan de Top en werkte Korzo op deze manier enerzijds aan het diverser en inclusiever maken van de eigen organisatie en droeg het anderzijds bij aan het creëren van een cultureel diverse pool van nieuwe bestuurders/toezichthouders waaruit Korzo in de toekomst kan putten.

Vooruitblik

Voor een uitgebreide vooruitblik naar 2023 en verder verwijzen we naar het jaarplan 2023 waarin concreet wordt ingegaan op de ontwikkeling van de organisatie, de programmering, het makershuis en het educatieprogramma Get Moving. Graag noemen we hier als beeldbepalende programma onderdelen het festival Cadance in mei 2023, de twee edities van Cirque Mania in maart en november 2023 alsmede de professionele programmering op gebied van dans, muziek, context en fysiek theater. Daarnaast noemen we hier de activiteiten van de huismakers in het komende jaar:

Rutkay Özpınar

In januari 2023 presenteert Rutkay Özpınar zijn eerste avondvullende productie “Work Line”, die in januari in Korzo in première gaat en daarna op tournee door het land.

Astrid Boons

“Decay” een solo van Astrid Boons, vormt het startpunt van ons experiment met lunchprogrammering. In mei – tijdens CaDance – laten we Astrid’s werk “Arise” zien. Ondertussen volgt Astrid haar internationale traject “Fast Forward” dat mogelijk is gemaakt door het Fonds Podiumkunsten en dat de ontwikkeling van de maker, haar netwerk en haar werkmethode verder laat groeien. De research en residenties monden uit in een nieuwe productie die in het najaar van 2024 uitkomt.

Fractal Collective

Na een aantal jaar als collectief te hebben geopereerd, maken de beide makers — Zino Schat en Conni Trommlitz — in 2022 en 2023 ook individueel stappen in hun makerschap. Voor Zino staat — na Danslokaal 2022 – een residentie in 2023 in Japan op het programma. Conni krijgt — na zijn research in 2022 – de gelegenheid nieuw werk te maken voor CaDance in mei en HWLAN (één van de programma’s in de samenwerking met NDT) in december.

Antonin Rioche

In CaDance tonen we — op het strand — zijn werk “Finally a Sign of Life”. Antonin start in 2023 ook met de remake van “Glitter”, de productie die in 2021 alleen via live stream te zien is geweest. De productie wordt opnieuw gemaakt en met alle feedback een stap verder gebracht. De première van deze remake is in januari 2024 tijdens het Holland Dance Festival uitkomt.

Sarada Sarita

Sarita maakt een kort nieuw stuk voor CaDance op locatie. Ook zal zij tijdens CaDance haar film presenteren, het resultaat van de opnames die gemaakt zijn in januari 2021 toen we haar productie vanwege COVID 19 niet konden afmaken.

Michael Zandl

De tournee van “Sawdust Symphony” loopt ook in 2023 door. Los van deze productie, maakt Michael Zandl voor CaDance jaar minimaal twee installaties die voortkomen uit zijn research traject:

Rizoom

Rizoom, het netwerk voor ontwikkeling van nieuwe muziek en maker, waar Korzo onderdeel van uitmaakt, ontwikkelt in 2023 haar tweede grotere productie. Na Genevieve Murphy in 2022, maakt Luke Deane in 2023 zijn voorstelling *Book of Premonitions*, een voorstelling voor de hele familie die hij samen met kinderen en jongeren ontwikkelt. In het najaar van 2023 zal de voorstelling gepresenteerd worden.

Residenties

Korzo biedt residenties aan die verschillende vormen kennen. Daarbij is een residentie vaak gebaseerd rondom een specifieke onderzoeksvraag, waarbij de invulling en (presentatie) vorm variabel kan zijn. In 2023 maken verschillende makers van deze residentievormen gebruik, zoals Daniel Barkan (XS), Paxton Ricketts (M), Adam Khazhmuradov (M), Liam Francis (L), Heavy Hitters (L) of Junadry Leocaria (XL).

Tot slot

Als Huis in Beweging heeft Korzo het afgelopen jaar prachtige dans, theater, circus en muziek met het publiek in Den Haag en het land gedeeld en makers stappen laten zetten in hun ontwikkeling. Maar, we hebben intern ook beweging in de organisatie gehad. Na de pandemie werd een aantal mensen alsnog ziek, vertrokken enkele collega's en was het lastig nieuwe mensen aan te trekken. Deze tijd heeft veel van de organisatie gevraagd, maar dankzij relativierungsvermogen, alertheid en zorgzaamheid vonden we richting het najaar de weg weer terug. Er was weer perspectief en dat is er nog steeds.

Stichting Korzo

Algemeen directeur/bestuurder

Gemma Jelier

Raad van Toezicht

Diebrichje Brands (voorzitter)

Derrick Brown

Marja Molewijk

Erwin Nijssse

Marinke van Riet

Noraly Soedito

Barbara Zwezerijnen

Deze jaarrekening is alleen digitaal beschikbaar. Korzo opereert duurzaam en heeft het verslag daarom zo vormgegeven dat het goed leesbaar is op de computer.

BALANS PER 31 DECEMBER

Balans		31-12-2022	31-12-2021
	<i>ACTIVA</i>		
1	Immateriële vaste activa	25.896	30.294
2	Materiële vaste activa	342.522	390.753
3	Financiële vaste activa	-	-
4	Totaal vaste activa (1+2+3)	368.418	421.047
5	Vorraden	7.798	3.962
6	Vorderingen	278.669	206.731
7	Belastingen en premies (btw)	9.826	26.567
8	Liquide middelen	1.527.292	1.357.980
9	Totaal vlottende activa (5+6+7+8)	1.823.585	1.595.240
10	Totaal activa (4+9)	2.192.003	2.016.287
	<i>PASSIVA</i>		
11	Algemene reserve	363.818	263.819
12	Bestemmingsreserves	1.248.006	1.093.699
13	Overige bestemmingsfondsen	-	-
14	Totaal eigen vermogen (11+12+13)	1.611.824	1.357.518
15	Aankoopfonds (alleen musea)	-	-
16	Voorziening onderhoud gemeentepand	138.656	107.399
17	Overige voorzieningen	-	-
18	Totaal voorzieningen (15+16+17)	138.656	107.399
19	Totaal langlopende schulden	4.873	4.873
20	Totaal kortlopende schulden	436.650	546.497
21	Totaal schulden (19+20)	441.523	551.370
22	Totaal passiva (14+18+21)	2.192.003	2.016.287

EXPLOITATIEREKENING 2022

A.	Baten:	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	<i>EIGEN INKOMSTEN</i>			
1	Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5+6)	244.349	158.003	119.769
2	Kaartverkoop	100.658	77.360	60.949
3	Uitkoop en partage	71.092	16.050	34.453
4	Horeca bij uitvoeringen	60.602	45.000	18.357
5	Verkoop van programma's of van beeld- en geluid dragers	-	-	-
6	Overige publieksinkomsten	11.996	19.593	6.010
7	Publieksinkomsten buitenland	14.083	-	22.021
8	Publieksinkomsten (1+7)	258.432	158.003	141.789
9	Sponsorinkomsten	-	-	-
10	Overige directe inkomsten	458.062	274.845	282.235
11	Totaal directe inkomsten (8+9+10)	716.494	432.848	424.025
12	Indirecte inkomsten	89.846	74.438	51.152
13	Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	10.280	-	9.431
14	Private middelen - bedrijven	-	-	-
15	Private middelen - private fondsen	72.508	88.115	57.564
16	Overige bijdragen (vrijval en reservering projecten)	-	-	-
17	Totaal bijdragen uit private middelen (13+14+15+16)	82.788	88.115	66.995
18	Totaal indirecte inkomsten (12+17)	172.634	162.553	118.147
19	Totaal eigen inkomsten (11+18)	889.128	595.401	542.172
	<i>SUBSIDIES</i>			
20	Totaal structureel ministerie OCW	821.552	807.995	792.152
21	Totaal structureel Cultuurfondsen	-	-	-
22	Totaal structureel provincie	-	-	-
23	Totaal structureel gemeente Den Haag	1.836.723	1.839.614	1.803.538
24	Totaal incidenteel gemeente Den Haag	-	-	30.695
25	Totaal overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen	450.535	180.774	508.965
26	Totaal subsidies (20+21+22+23+24+25)	3.108.810	2.828.383	3.135.350
27	Totale baten (19+26)	3.997.938	3.423.784	3.677.522

B.	Lasten en resultaat:	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	LASTEN			
1a	Directie	118.108	123.000	111.048
1b	Directie assistentie	34.262	34.600	33.125
1c	Personeelszaken	32.092	32.300	31.280
1d	Financiële zaken	90.227	80.200	95.660
1e	Zakelijke leiding	73.021	62.100	55.899
1f	Beheer	51.237	48.900	45.126
1g	Secretariaat/balie	43.474	42.900	42.252
1h	Overige personeelskosten	32.967	100.500	146.241
1	Beheerlasten personeel totaal (1a+1b+1c+1d+1e+1f+1g+1h)	475.390	524.500	560.631
2a	Huisvestingskosten	96.251	105.000	46.860
2b	Onderhoud gebouw en installaties	245.759	166.862	188.229
2c	Autokosten	43	-	595
2d	Kantoorkosten	144.281	167.700	173.069
2e	Afschrijvingskosten (beheer)	43.086	40.000	46.665
2f	Horeca inkoop	41.298	30.000	16.413
2	Beheerlasten materieel totaal (2a+2b+2c+2d+2e+2f)	570.717	509.562	471.832
3	Totaal beheerlasten (1+2)	1.046.107	1.034.062	1.032.463
4a	Programmeurs & Coaching	116.657	131.700	129.300
4b	Uitvoerende kunstenaars	597.807	765.507	692.393
4c	Educatie	170.186	103.000	90.818
4d	Docenten	85.668	63.315	69.526
4e	Overig personeel	1.223.688	1.076.850	1.149.078
4f	Scouting Programmering	5.896	6.250	2.353
4	Activiteitenlasten personeel totaal (4a+4b+4c+4d+4e+4f)	2.199.901	2.146.622	2.133.468
5a	Zaalhuur extern (voor repetities en uitvoeringen)	19.439	-	11.965
5b	Vorbereiding en uitvoer	209.287	236.580	146.536
5c	Techniek	27.137	30.000	39.724
5d	Specifieke publiciteitskosten	170.346	163.915	216.865
5e	Afschrijvingskosten (activiteiten)	66.382	37.500	39.971
5f	Overig	-	5.000	-
5	Activiteitenlasten materieel totaal (5a+5b+5c+5d+5e+5f)	492.592	472.995	455.061
6	Totaal activiteitenlasten (4+5)	2.692.493	2.619.617	2.588.529
7	Totale lasten (3+6)	3.738.600	3.653.679	3.620.992
	RESULTAAT			
8	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	259.338	-229.896	56.530
9b	Saldo rentebaten / -lasten	-5.031	-	-6.268
10b	Saldo overige buitengewone baten / lasten	-	-	-
11	EXPLOITATIERESULTAAT (8+9+10)	254.307	-229.896	50.262
12	Totaal personeelslasten (1+4)	2.675.291	2.671.122	2.694.099
13b	waarvan vast contract	1.148.954	905.350	980.928
14b	waarvan tijdelijk contract	707.206	622.700	576.038
15b	waarvan inhuur (zzp'ers e.d.)	780.267	1.036.322	988.539
	waarvan overige personeelskosten & scouting	38.863	106.750	148.594

Het resultaat wordt als volgt verdeeld	
Toevoeging aan de bestemmingsreserve CaDance	370.748
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Leo Spreksel Award	5.636
Toevoeging aan de bestemmingsreserve RVU	65.000
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Makershuis	492.378
Toevoeging aan de algemene reserve	100.000
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Corona uitkeringen	232.400
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Inrichting foyer	-5.000
Onttrekking aan de bestemmingsreserve CaDance	-
Onttrekking aan de bestemmingsreserve India Dans Festival	-124.771
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Leo Spreksel Award	-5.220
Onttrekking aan de bestemmingsreserve investering online/virtueel	-17.309
Onttrekking aan de bestemmingsreserve producties	-36.647
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Corona uitkeringen	-822.909
Totaal	254.307

ALGEMENE TOELICHTING

AARD DER BEDRIJFSACTIVITEITEN

De stichting stelt zich ten doel het bevorderen, uitdragen, stimuleren, aanbieden en begeleiden van culturele activiteiten vanuit de verschillende kunstdisciplines, waarvan het ontwikkelend en eigentijds karakter zo veel mogelijk voorop staat. Dit ter stimulering en aanvulling van het, met name Haagse, culturele leven.

Vestigingsadres

De stichting is feitelijk gevestigd op Prinsestraat 42, 2513 CE Den Haag en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27148587

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAAT BEPALING

De balanswaardering en de bepaling van de resultaten zijn geschied op basis van de historische kostprijs. Voorzover niet anders vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Imateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde.

Op de immateriële vaste activa wordt lineair afgeschreven waarbij de afschrijvingstermijn is gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde.

Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven waarbij de afschrijvingstermijn is gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agjo en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

De baten worden voorzover niet anders vermeld, toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

In de rekening van baten en lasten zijn de resultaten van de verschillende lasten- en baten-componenten van de producties en projecten opgenomen.

De stichting heeft de pensioenregeling vewerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord

De stichting is niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Verslaggeving

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de normen, die worden gesteld in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, in bijzonder de Richtlijn 640 organisaties zonder winststreven (Raad van de Jaarverslaggeving), aangevuld met de specifieke richtlijnen gevolgd.

TOELICHTING OP DE BALANS

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Tot en met de jaarrekening van 2021 werden de investeringen op het gebied van Marketing & Communicatie geschaard onder de materiële vaste activa. Echter betreffen dit investeringen in immateriële zaken. Zodoende dat deze per 2022 zijn verplaatst naar de immateriële activa.

De afschrijving is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
 - Vanaf moment van ingebruikneming
 - Investeringen worden in basis in 5 jaar afgeschreven

	Marketing & Communicatie
Aanschafwaarde	47.992
Cumulatieve afschrijvingen	17.698
Boekwaarde per 1 januari	30.294
Investeringen	6.000
Desinvesteringen	-
Afschrijvingen	10.398
Aanschafwaarde	53.992
Cumulatieve afschrijvingen	28.096
Boekwaarde per 31 december	25.896

Investeringen 2022	6.000
Optimalisering website	6.000
	<u>6.000</u>

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Investeringen in materiële vaste activa worden gedaan vanaf € 1.500 en hebben betrekking op de inventaris van het gebouw, kantoor, horeca, technische apparatuur en ICT

De afschrijving is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
 - Vanaf moment van ingebruikneming
 - Investeringen worden in basis in 5 jaar afgeschreven
 - Investeringen aan het gebouw (huurpand) en LED theaterverlichting worden in 10 jaar afgeschreven
 - Investeringen aan laptops en computers worden in 4 jaar afgeschreven

	Inventaris Gebouwen & Kantoren	Inventaris Foyer & Horeca	Inventaris Technische Apparatuur	Inventaris ICT	Studio X	Totaal
Aanschafwaarde	69.565	31.514	295.242	90.634	62.050	549.005
Cumulatieve afschrijvingen	10.152	11.974	102.117	22.454	11.556	168.253
Boekwaarde per 1 januari	59.413	19.540	193.125	68.180	50.494	390.752
Investeringen	17.541	2.995	24.846	5.458	-	50.840
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	16.210	6.353	43.574	20.523	12.410	99.070
Aanschafwaarde	87.106	34.509	320.088	96.092	62.050	599.845
Cumulatieve afschrijvingen	26.362	18.327	145.691	42.977	23.966	257.323
Boekwaarde per 31 december	60.744	16.182	174.397	53.115	38.084	342.522

Investeringen 2022	
Gevelschermen, mediazuilen en lichtreclame	8.536
Intercom, AED, vaatwasser	9.005
Kassa horeca	2.995
Tech. app (LED lampen, dimmers, mengpaneel)	24.846
Laptops en automatisering	5.458
	<u>50.840</u>

VLOTTENDE ACTIVA

VORDERINGEN	31-12-2022	31-12-2021
<i>Debiteuren</i>		
Debiteuren (diversen)	81.140	26.362
Voorziening dubieze debiteuren		-
<i>Subsidie vorderingen</i>		
Gemeente Den Haag	ABBA/VL/34723 3.500	3.500
Fonds1818	Crosstown -	20.000
Stichting Cultuurfonds BNG	Dansclick 50.000	100.000
Sociaal Fonds Podiumkunsten (SFPK)	6.223	4.414
Fonds Podiumkunsten	Fast Forward II -	100.091
Overig	-	-
Subtotaal	140.862	254.367
<i>Verplichtingen projecten</i>		
Stichting Cultuurfonds BNG	Dansclick -	-50.000
Fonds Podiumkunsten	Fast Forward II -	-99.838
Fonds Podiumkunsten	Programmering -	-
Subtotaal	-	-149.838
<i>Overig</i>		
Rekening-courant Stichting Den Haag Dansfestivals	20.273	62.883
Overige vorderingen	1.815	3.439
Overlopende activa	115.719	35.880
Subtotaal	137.807	102.202
Totaal	278.669	206.731

Overlopende activa	
Vooruitbetaalde kosten	22.941
Te factureren bedragen	70.421
Te ontvangen bedragen	22.357
	<u>115.719</u>

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Kas	5.977	10.278
ABN Amro Bank N.V.	1.505.895	1.346.404
PayPal	5.776	2.157
Kruisposten	9.645	-859
Subtotaal	1.527.293	1.357.980

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve	2022	2021
Per 1 januari	263.819	263.819
Mutaties*	100.000	-
Totaal	363.819	263.819

* De Algemene reserve aangevuld met € 100.00 om weer toe te werken naar een algemene reserve (weerstandvermogen) van ca 10% van de omzet

Bestemmingsreserves					
Omschrijving		1-1-2022	toevoeging	onttrekking	31-12-2022
CaDance Festival	1	79.252	370.748	-	450.000
India Dans Festival	2	160.000	-	-124.771	35.229
Makershuis	3	155.453	492.378	-155.453	492.378
Leo Spreksel Award	4	22.432	5.636	-5.220	22.849
Inrichting Foyer	5	13.353	-	-5.000	8.353
Talentontwikkeling	6	6.800	-	-	6.800
Producties	7	36.647	-	-36.647	-
Online/virtueel (Studio X)	8	93.674	-	-17.309	76.365
RVU	9	-	65.000	-	65.000
Corona steunpakketten	10	681.541	232.400	-822.909	91.032
Totaal		1.249.152	1.166.162	-1.167.308	1.248.006

Uitsplitsing Bestemmingsreserve Makershuis

Makershuis - Internationalisering	5.292
Makershuis - Residenties & Midcareer problematiek	24.993
Makershuis - Tournee	18.243
Makershuis & Makers - nog onbestemd	186.557
Maker - Astrid Boons - projecten & producties	91.157
Maker - Antonin Rioche - projecten & producties	59.861
Maker - Fractal Collective - projecten & producties	4.252
Maker - Michael Zandl - projecten & producties	14.469
Maker - Rutkay Özpınar - projecten & producties	77.135
Maker - Sarada Sarita - projecten & producties	10.419
	<u>492.378</u>

1) Het CaDance Festival vindt eenmaal in de twee jaar plaats. In 2021 heeft een editie plaats gevonden. De eerst volgende editie is in 2023. Omdat de voorgaande editie (2021) een beperkte vorm had wordt de editie van 2023 grootser aangepakt. De begroting is ongeveer € 100.000 groter dan de laatste fysieke editie uit 2019. Tevens is besloten de ontvangen middelen uit de Corona steunpakketten aan te wenden om deze editie van het festival te organiseren in plaats van voor een groot deel afhankelijk te zijn van het werven van donaties van private fondsen.

2) In 2021 zijn we gestart met een bestemmingsreserve voor het India Dans Festival. Deze bestemmingsreserve was aangelegd met de ontvangen middelen vanuit de Corona steunpakketten vanuit het Ministerie van OCW, en Fonds Podiumkunsten. De editie van 2022 heeft € 124.771 gekost. Deze kosten zijn gedekt vanuit de bestemmingsreserve. Het restant van de bestemmingsreserve zal worden aangewend voor de editie van 2024.

3) Tot en met 2021 hanteerde Korzo een werkwijze waarin nog niet bestede subsidie voor producties en projecten werden geboekt als kosten en op de balans geplaatst als kort lopende schuld. Deze kosten vielen vervolgens vrij te gunstige van het daarop volgende boekjaar. Deze werkwijze is opnieuw onder de loep gelegd. Hieruit is naar voren gekomen dat het zuiverder is een bestemmingsreserve te creëren voor producties en projecten waarvan de toebedeelde subsidie nog niet volledig benut is.

Mede als gevolg van de na-effecten van de Corona-crisis zijn in 2022 minder projecten vanuit het Makershuis gestart dan begroot. Dat maakt dat er een deel van de subsidie voor het Makershuis nog geen bestemming heeft gekregen in 2022. Daarnaast zijn sommige gestarte projecten kleiner van omvang dan begroot en/of zijn beschikbare budgetten niet volledig benut. Tot slot is één van de grote producties van het Makershuis pas eind 2022 gestart en ligt het grootste deel van de kosten in 2023. Dit alles maakt dat er in 2022, naar verhouding, een behoorlijk groot bedrag aan subsidie nog niet besteed is aan uitvoering van producties en projecten vanuit het Makershuis. Deze subsidie is nu geplaatst in de bestemmingsreserve Makershuis met de verwachting te gaan worden besteed in 2023 en 2024.

Voor de volledigheid van de jaarrekening zijn de vergelijkende cijfers m.b.t. 2021 hierop aangepast.

4) Als afscheidscadeau van de artistiek directeur Leo Spreksel, heeft Korzo de Leo Spreksel Award in het leven geroepen. Deze aanmoedigingsprijs voor jong en divers danstalent wordt iedere twee jaar door Leo Spreksel zelf uitgereikt. Deze bestemmingsreserve wordt jaarlijks aangevuld met de ontvangen donaties van publiek en vrienden van Korzo. De tweede award werd in januari 2021 uitgereikt, waarvan een groot deel van de kosten pas in 2022 zijn gemaakt. In 2023, tijdens CaDance, zal de prijs opnieuw worden uitgerijkt. In 2024 zal de prijs worden uitgerijkt tijdens het jaarlijkse dansfestival RIDCC.

5) Korzo heeft in 2018 een gift gekregen van de Stichting Exploitatie Appel Theater van € 25.000. Dit bedrag is besteed aan de inrichting van de foyer. De bestemmingsreserve dekt de jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering.

6) Deze bestemmingsreserve is een restant van een in 2013 gevormde reserve. In 2023 en 2024 zullen we deze reserve inzetten voor de edities van Playground, waar we onontdekt (Haags) talent de kans geven een performance onder professionele omstandigheden te tonen aan publiek

7) De bestemmingsreserve Producties heeft in 2021 een bestemming gekregen. Korzo financiert de voorstelling van House of Circus welke in 2022 in première is gegaan. De voorstelling heeft € 29.883 gekost. Het restant van de bestemmingsreserve is € 6.764 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor CaDance

8) In 2020 heeft Korzo het online/virtueel platform Studio X ontwikkeld. In 2020 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit middelen van het Fonds Podiumkunsten. Jaarlijks onttrekken wij de kosten, die samenhangen met de programmering en afschrijvingslasten van dit online platform, van deze bestemmingsreserve.

9) In de CAO Toneel & Dans 2022-2023 is de Regeling voor Vervroegde Uittreding geïntroduceert én algemeen bindend verklaard voor onze sector. Medewerkers die langer dan 10 jaar in dienst zijn, mogen 3 jaar voor hun pensioenleeftijd uit dienst gaan en uitkering ontvangen tot aan hun pensioen. Als gevolg van deze regeling is Korzo geconfronteerd met kosten waar geen rekening mee zijn gehouden in de meerjarenbegroting voor het kunstenplan 2021-2024. Voor de verwachte kosten die Korzo zal hebben in 2023 en 2024, als gevolg van deze regeling, is nu een bestemmingsreserve aangelegd, gevormd door de middelen ontvangen uit de Corona steunpakketten. De verwachte kosten voor 2025 en 2026 zullen worden meegenomen in de aanvraag van het kunstenplan voor 2025-2028.

10) Korzo heeft in 2020 € 644.340 aan Corona steun vanuit Fonds Podiumkunsten ontvangen en is in hetzelfde jaar € 59.478 voor gederfde inkomsten onttrokken. In 2021 heeft Korzo € 438.400 aan Corona steunpakketten vanuit het Ministerie van OCW, ontvangen en € 33.300 vanuit het Fonds Podiumkunsten. Vanuit deze middelen is de bestemmingsreserve voor India Dans Festival ontwikkeld, zijn de gederfde inkomsten van 2021 gedekt, zijn de kosten van de transitie naar flex- en cloudbased werken onttrokken en overige kosten gecompenseerd. In 2022 heeft Korzo € 232.400 aan Corona steun ontvangen van het Ministerie van OCW. Daarnaast heeft Korzo € 22.400 aan Corona steun ontvangen vanuit het Fonds Podiumkunsten, deze middelen zijn direct aangewend voor het India Dans Festival in 2022. In 2022 zijn de ontvangen middelen ingezet voor de kosten voor de toevoegingen aan de bestemmingsreserves voor CaDance en de RVU, de Algemene reserve, het flexwerken, duurzame investeringen, de gederfde inkomsten en gestegen kosten. In totaal is in 2022 € 796.913 onttrokken aan de bestemmingsreserve.

De richtlijnen behorende bij de aanvullende subsidie in 2021 als gevolg van de coronacrisis geven geen uitsluitel over de eisen waaraan deze reserve moet voldoen en een eventuele terugvordering door het Ministerie van OCW. De stichting is zich bewust van het risico wat hiermee samenhangt, maar kiest ervoor om de gelden zoveel mogelijk uit te geven door het verstrekken van extra opdrachten aan kunstenaars en freelancers in de sector en het uitbetalen van artiesten en gezelschappen voor geannuleerde voorstellingen.

VOORZIENINGEN

	1-1-2022	toevoeging	onttrekking	31-12-2022
Groot huurdersonderhoud**	107.399	42.123	-10.866	138.656
Totaal	107.399	42.123	-10.866	138.656

** De Gemeente Den Haag geeft jaarlijks subsidie voor huurdersonderhoud aan het pand in de Prinsestraat. In de voorwaarden stelt de Gemeente Den Haag dat de eventuele bedragen die niet worden uitgegeven jaarlijks in een voorziening gebruikersonderhoud gestort worden.

Onttrekking aan de voorziening	2022
Planmatig onderhoud - vloeren	8.426
Planmatig onderhoud - schilderen foyer	2.440
	<u>10.866</u>

SCHULDEN

Lang lopende schulden	2022	2021
Borg FLOC	-	-
Borg Bouzy	4.873	4.873
	<u>4.873</u>	<u>4.873</u>

	31-12-2022	31-12-2021
Kortlopende schulden		
<i>Crediteuren</i>		
Crediteuren (diversen)	135.423	126.915
Subtotaal	135.423	126.915
<i>Reserveringen</i>		
Te betalen loonheffing	57.999	42.882
Te betalen salarissen	593	317
Afdracht Pensioenfondsen	45.124	-
Vakantiegeld	66.317	54.995
Openstaand verlof	49.110	52.321
Afdracht SFPK	2.536	376
Afdracht ODN	1.373	215
Bewegwijzering gebouw	-	11.800
Organisatiekosten	37.575	58.551
Subtotaal	260.627	178.575
<i>Vooruitontvangen baten</i>		
Subsidies volgend jaar	31.442	26.954
Korzo cadeaubonnen	9.159	4.735
Subtotaal	40.601	31.689
<i>Verplichtingen projecten volgend jaar</i>		
Reservering loonkosten Medewerker Relatiebeheer	-	11.000
Overig	-	-
Subtotaal	-	11.000
Totaal	436.651	348.179

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Meerjaren subsidie 2021-2024

Door de Gemeente Den Haag is voor een periode van 4 jaar (cultuurnota periode 2021-2024) subsidie toegekend. Het subsidiebedrag wordt per jaar beschikt. Door het Ministerie van OCW is eveneens voor een periode van 4 jaar subsidie toegekend. De nog niet verantwoorde baten zijn als volgt:

	2023	2024
Gemeente Den Haag	1.836.723	1.836.723
Ministerie van OCW	792.152	792.152
Totaal	2.628.875	2.628.875

Huurcontract theater

Per 01-03-2011 is Korzo een huurcontract aangegaan met de Gemeente Den Haag dienst OCW voor een periode van 5 jaar. De huurovereenkomst wordt na het verstrijken van deze periode verlengd voor een duur van 5 jaar. Jaarlijks wordt de huur geïndexeerd. De vastgestelde huurprijs over 2023 bedraagt € 101.736

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

Baten

Directe opbrengsten	2022 Reëel	2022 Begroot	2021 Reëel
Recette - fysieke voorstellingen	100.324	77.360	36.960
Recette - livestreams	335	-	23.988
Uitkopen binnenland	71.092	16.050	34.453
Uitkopen buitenland	14.083	-	22.021
Horeca	60.602	45.000	18.357
Educatie (lessen & workshops)	11.996	19.593	6.010
Educatie (Johan de Witt)	73.826	63.358	65.443
Verhuringen zalen & studio's	92.145	51.487	26.725
Bijdrage co-producties	292.091	160.000	186.738
Overig	-	-	3.330
Totaal	716.494	432.848	424.025

Indirecte opbrengsten	2022 Reëel	2022 Begroot	2021 Reëel
Verhuur kantoren & restaurant	65.926	74.438	51.152
Detachering personeel	18.928	-	-
Donaties publiek	10.280	38.115	9.431
Donaties private fondsen	65.893	50.000	47.516
SFPK (scholing personeel)	6.615	15.000	10.047
Vrijval reservering Producties	-	-	-
Overige indirecte opbrengsten	4.993	-	-
Totaal	172.634	177.553	118.147

* Vrijval reservering Producties wordt per 2022 niet meer geboekt als indirecte opbrengsten maar als verlaging van de materiële activiteitenlasten

Subsidies	2022 Reëel	2022 Begroot	2021 Reëel
Gemeente Den Haag (structureel)*	1.836.723	1.839.614	1.803.538
Gemeente Den Haag (project)	-	-	30.695
Ministerie van OCW (structureel)	821.552	807.995	792.152
Fonds Podiumkunsten (structureel)	-	-	-
Fonds Podiumkunsten (project)	195.735	65.774	40.096
NOW (incidenteel)	-	-	-2.831
Corona steun OCW (incidenteel)	232.400	-	438.400
Corona steun FPK (incidenteel)	22.400	-	33.300
Totaal	3.108.810	2.713.383	3.135.350

*20211001-86632

Lasten

Personele lasten

	2022 Reëel		2022 Begroot		2021 Reëel	
	Fte	Kosten	Fte	Kosten	Fte	Kosten
Personeel beheer						
<i>Loondienst</i>						
Directie	1,00	118.108,46	1,00	123.000	1,00	111.048
Directie assistentie	0,63	34.262	0,63	34.600	0,63	33.125
Personeelszaken	0,42	32.092	0,42	32.300	0,42	31.280
Financiële zaken	1,41	89.880	1,30	80.200	1,35	75.380
Zakelijke leiding	0,46	39.345	0,71	62.100	0,68	55.899
Beheer (faciliteitair)	0,82	51.237	0,84	52.900	0,81	45.126
Secretariaat	1,05	43.474	1,05	42.900	1,05	42.252
Subtotaal	5,78	408.400	5,95	428.000	5,94	394.111
<i>Extern</i>						
Zakelijke leiding		33.676		-		-
Financiële zaken		347		-		20.280
Totaal		442.423		428.000		414.391

	2022 Reëel		2022 Begroot		2021 Reëel	
	Fte	Kosten	Fte	Kosten	Fte	Kosten
Personeel activiteiten						
<i>Loondienst</i>						
Programmeurs	1,53	98.715	4,68	107.700	1,43	97.313
Productie	4,06	247.792	3,58	228.400	3,37	205.652
Techniek	4,95	321.609	4,68	301.300	4,68	292.114
Artiesten	0,60	33.415	-	-	0,24	14.446
Marketing & Communicatie	5,38	295.133	4,68	270.300	5,70	297.145
Relatiebeheer	0,19	11.233	-	-	-	-
Front of House	6,33	261.994	4,53	196.100	4,00	158.010
Educatie	2,42	170.186	1,63	103.000	1,47	90.818
Docenten (educatie)	0,05	3.846	-	-	-	-
Stagiairs	0,83	3.838	-	-	1,56	7.355
Subtotaal	26,35	1.447.761	23,78	1.206.800	22,45	1.162.854
<i>Extern</i>						
Coaching makers		17.941		24.000		21.177
Makers, artiesten en programmering		512.220		612.406		520.477
Ontwerpers (licht, decor, geluid enz)		52.172		153.101		126.941
Projecten (techniek, productie, enz)		64.959		43.250		156.239
Ondersteuning (publiciteit, horeca enz)		17.129		39.750		73.901
Docenten (educatie)		81.822		63.315		69.526
Subtotaal	-	746.244	-	935.822	-	968.260
<i>Overig</i>						
Scouting Programmering		5.896		-		2.353
Totaal		2.199.901		2.142.622		2.133.467

	2022 Reëel	2022 Begroot	2021 Reëel
Overige personeelskosten			
Verzekeringen & ARBO	48.671	39.500	43.027
Uitkeringen ziekteverzuimverz.	-91.938	-	-20.407
Reis- en verblijfkosten	18.973	16.000	8.670
Studiekosten	23.405	20.000	15.630
Overige personeelskosten	33.855	25.000	99.321
Totaal	32.967	100.500	146.241

De personele lasten in de exploitatierekening laten de kosten per functie of gecombineerde functie zien. Om een beter inzicht te geven in de verdeling tussen medewerkers in loondienst en op freelance basis, is hierboven een uitgebreide uitsplitsing weergegeven.

De salarissen zijn conform de Cao Toneel en Dans.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vrijwilligersvergoeding van € 500 per jaar.

De sociale lasten (€ 259.350) en de pensioenpremies (€ 149.846) zijn bij de salariskosten inbegrepen.

Het Pensioenfonds Zorg en Welzijn berekent pensioen op basis van middelloon.

Gegevens naar aanleiding van de WNT

Bedragen x € 1

Functie(s)	G. Jelier directeur	
	2022	2021
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	ja	ja
Individueel WNT-maximum	<u>216.000</u>	<u>209.000</u>
Bezoldiging		
Beloning	94.345	89.998
Beloningen betaalbaar op termijn	12.415	11.206
Subtotaal	106.760	101.204
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	<u>106.760</u>	<u>101.204</u>

Het aantal formatieplaatsen van de stichting is per balansdatum op de volgende manier ingevuld:

Functie	FTE 2022		
	Totaal	Vast	Tijdelijk
Directie	1,00	1,00	-
Directie assistentie	0,63	0,63	-
Personeelszaken	0,42	0,42	-
Financiële zaken	1,41	-	1,41
Zakelijke leiding	0,46	0,46	-
Beheer (facilitair)	0,82	0,82	-
Secretariaat	1,05	1,05	-
Programmeurs	1,53	1,18	0,35
Productie	4,06	2,94	1,12
Techniek	4,95	4,79	0,16
Artiesten	0,60	-	0,60
Marketing & Communicatie	5,38	0,91	4,47
Relatiebeheer	0,19	-	0,19
Educatie	2,42	1,76	0,66
Docenten	0,05	-	0,05
Front of House	6,33	1,31	5,02
Stagiairs	0,83	-	0,83
	32,13	17,27	14,86

Materiële lasten

Beheerslasten materieel	2022 Reëel	2022 Begroot	2021 Reëel
Huur Prinsestraat	96.251	95.000	46.860
Huur opslagruimtes	10.053	10.000	9.440
Energiekosten	77.752	47.000	57.393
Dotatie planmatig huurdersonderhoud	42.123	25.000	25.000
Contractueel huurdersonderhoud	27.897	16.362	25.560
Overige huisvestingslasten	87.935	78.500	70.836
Autokosten	43	-	595
Kantoorkosten	144.281	167.700	173.069
Afschrijvingen (inventaris, horeca & ICT)	43.086	40.000	46.665
Inkopen Foyer (horeca)	41.298	30.000	16.413
Totaal	570.717	509.562	471.832

Activiteitenlasten materieel	2022 Reëel	2022 Begroot	2021 Reëel
Zaalhuur extern (voor rep. en uitvoering)	19.439	-	11.965
Technisch materiaal (algemeen)	27.137	30.000	39.724
Decor, kostuum, rekvisieten	26.581		36.182
Techniek (materiaal en huur apparatuur)	26.943		-
Transport, reis- en verblijf	89.809	241.580	69.495
Overig voorbereiding en uitvoer	145.610		32.598
Research	747		11.500
Bijdrage co-producties	75.031		174.110
Marketing & communicatie	170.346	163.915	216.865
Afschrijvingen (tech., marketing, studio X)*	66.382	37.500	39.971
Reservering projecten**	-155.435	-100.000	-177.350
Totaal	492.592	372.995	455.061

*In 2020 en 2021 is Korzo, met oog op duurzaamheid, gaan investeren in LED Theaterverlichting. Als gevolg van de Corona-crisis is de levering van de lampen verspreid over een lange periode. Bij de initiële bestelling is een aanbetaling gedaan van 60% en bij levering van de lampen wordt het resterende bedrag betaald. De bestelling is inmiddels bijna volledig geleverd. Pas in 2023 worden de volledige afschrijvingslasten van deze investering gedragen.

** Dit betreft de vrijval van reserveringen voor producties en projecten waarvan subsidie nog niet (geheel) was besteed in voorgaande jaren. Per eind 2022 verloopt dit via de bestemmingsreserve Makershuis.

EXPLOITATIEREKENING 2022 – model OCW

A.	Baten:	Realisatie 2022	Begroting 2021-2024	Realisatie 2021
	EIGEN INKOMSTEN			
A.1	Recette/kaartverkoop	100.658	180.680	60.949
A.2	Uitkoop	71.092	191.550	34.453
A.3	Partage	-	-	-
A.4	Overige publieksinkomsten	72.598	105.500	24.367
A.5	Publieksinkomsten binnenland (1+2+3+4)	244.349	477.730	119.769
A.6	Publieksinkomsten buitenland	14.083	-	22.021
A.7	Publieksinkomsten (5+6)	258.432	477.730	141.789
A.8	Sponsorinkomsten	-	-	-
A.9	Vergoedingen coproductent	292.091	254.000	276.181
A.10	Overige directe inkomsten	165.971	56.063	30.055
A.11	Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	458.062	310.063	306.235
A.12	Totaal directe inkomsten (7+11)	716.494	787.793	448.025
A.13	Indirecte inkomsten	89.846	91.740	51.152
A.14	Private middelen – particulieren incl vriendenverenigingen	10.280	-	9.431
A.15	Private middelen – bedrijven	-	-	-
A.16	Private middelen – private fondsen	72.508	346.565	366.348
A.17	Private middelen – goede doelenloterijen	-	-	-
A.18	Bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	82.788	346.565	375.779
A.19	Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	889.128	1.226.098	874.956
	SUBSIDIES			
A.21	Structureel ministerie OCW	821.552	735.000	792.152
A.22	Structureel provincie	-	-	-
A.23	Structureel gemeente	1.836.723	1.750.000	1.803.538
A.24	Structureel publieke subsidie overig	39.375	-	40.096
A.25	Incidentele publieke subsidie	411.160	363.874	499.564
A.26	Totaal subsidies (21+22+23+24+25)	3.108.810	2.848.874	3.135.350
A.27	Totale baten (19+26)	3.997.938	4.074.972	4.010.306

B.	Lasten en resultaat:	Realisatie 2022	Begroting 2021-2024	Realisatie 2021
	LASTEN			
B.1	Beheerslasten materieel	570.717	464.675	477.788
B.2	Beheerslasten personeel vast contract	351.487	402.730	386.720
B.3	Beheerslasten personeel tijdelijk contract	89.880	135.070	153.632
B.4	Beheerslasten personeel inhuur	34.023	9.800	20.280
B.5	Beheerslasten personeel (2+3+4)	475.390	547.600	560.631
B.6	Beheerslasten totaal (1+5)	1.046.107	1.012.275	1.038.420
B.7	Activiteitenlasten materieel	498.488	587.878	784.242
B.8	Activiteitenlasten personeel vast contract	830.435	699.361	740.449
B.9	Activiteitenlasten personeel tijdelijk contract	617.326	309.601	422.406
B.10	Activiteitenlasten personeel inhuur	746.244	1.465.857	968.260
B.11	Activiteitenlasten personeel (8+9+10)	2.194.005	2.474.819	2.131.115
B.12	Activiteitenlasten totaal (7+11)	2.692.493	3.062.697	2.915.357
B.13	Totale lasten (6+12)	3.738.600	4.074.972	3.953.777
	RESULTAAT			
B.14	Saldo uit gewone bedrijfsvoering	259.338	-	56.529
B.15	Saldo rentebaten / -lasten	-5.031	-	-6.268
B.16	Saldo overige buitengewone baten / lasten	-	-	-
	EXPLOITATIERESULTAAT (14+15+16)	254.307	-	50.261

Het resultaat wordt als volgt verdeeld	
Toevoeging aan de bestemmingsreserve CaDance	370.748
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Leo Spreksel Award	5.636
Toevoeging aan de bestemmingsreserve RVU	65.000
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Makershuis	492.378
Toevoeging aan de algemene reserve	100.000
Toevoeging aan de bestemmingsreserve Corona uitkeringen	232.400
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Inrichting foyer	-5.000
Onttrekking aan de bestemmingsreserve CaDance	-
Onttrekking aan de bestemmingsreserve India Dans Festival	-124.771
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Leo Spreksel Award	-5.220
Onttrekking aan de bestemmingsreserve investering online/virtueel	-17.309
Onttrekking aan de bestemmingsreserve producties	-36.647
Onttrekking aan de bestemmingsreserve Corona uitkeringen	-822.909
Totaal	254.307

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Directie en de Raad van Toezicht van Stichting Korzo

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Korzo te Den Haag gecontroleerd

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Korzo per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen 2022-2024 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies Instellingen 2022-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de exploitatierekening over 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2022-2024 en het Controleprotocol WNT 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Korzo zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Voorwoord;
- Verslag Raad van Toezicht;
- Directieverslag;
- Prestatieoverzichten;
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 en het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2022-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Accountantsprotocol cultuursubsidies Instellingen 2022-2024. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2022-2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2022-2024 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies Instellingen subsidies 2022- 2024.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van de genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen subsidieperiode 2022-2024, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 20 maart 2023

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend: H. Hollander RA